Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Miren Uriarte

Amorebieta-Etxano, Bizkaia (1935)

Aurkibidea

Biografia

Etxanoko Epaltza auzoan jaio eta bizi izan da. Baserriko bizimoduaren berri ematen du, baita gerrako kontuen berri ere.

Amore bi eta ETXANO liburuko ikerketa-lanerako egindako grabazioetan parte hartu zueneko elkarrizketa da.

Zintak

AMO-151

- **Proiektua**: Amore bi eta ETXANO
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Polo Gerrikabeitia, Mikel
- **Data**:
- **Iraupena**: 31 min
- **Euskarria**: Audio Analog
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Polo Gerrikabeitia, Mikel

AMO-152

- **Proiektua**: Amore bi eta ETXANO
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Polo Gerrikabeitia, Mikel
- **Data**:
- **Iraupena**: 20 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne
- **Emalea**: Polo Gerrikabeitia, Mikel

Pasarteak

1. Eskolara joan-etorrian eta olgetan

- **Erref**: AMO-151/002
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:01:07. **Bukatu**: 00:02:06
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola

Laburpena:
Eskolatik etxera joateko estratak lokaztuta egoten ziren eta landetatik ibiltzen ziren. Bazkalostean atzera eskolara joaten ziren. Ez zuten askorik faltatzen eskolan. Eskolatik irtenda, olgetan ibiltzen ziren: futbolean, frontoian, kuike...

2. Umetako zereginak: afaria prestatzea eta galdara garbitzea

- **Erref**: AMO-151/003
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:02:06. **Bukatu**: 00:03:54
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Gauerako afaria ipintzeko ardura izaten zuen. Porrusalda prestatzen zuen egunero, txapan. Beheko sutan egosten zen galdara egunero garbitu behar izaten zuen. Harrobiko harria apurtuta, harea egiten zuten eta horrekin garbitzen zuen.

3. Afalorduan, denak batera

- **Erref**: AMO-151/004
- **Iraupena**: 0:02:00. **Hasi**: 00:03:54. **Bukatu**: 00:05:54
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Denek batera afaltzen zuten etxean. Aita-amak, osaba, amaren iloba bat eta lau neba-arreba ziren etxean. Jatekoa dena etxekoa izaten zen. Taloak berak egiten zituen denentzat; bakoitzarentzat bola bana. Amak erretzen zituen eta esnearekin jaten zituzten.

4. Domeketako plana

- **Erref**: AMO-151/006
- **Iraupena**: 0:00:50. **Hasi**: 00:07:36. **Bukatu**: 00:08:26
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Domekan mezetara joaten zen goizez, eta arratsaldez arrosarioa errezatzera eta lagunekin egotera. Goxokiak jaten zituzten.

5. Domekak tabernarako eta berbetaldietarako

- **Erref**: AMO-151/008
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:10:22. **Bukatu**: 00:11:51
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Lanbideak » Negozioak, dendak

Laburpena:
Hamarretako mezetara joaten zen bera. Zortzietakora gizonak joaten ziren. Taberna eta bizartegia zeuden eta gizonak hara joaten ziren. Meza ostean, elizpean korroak egiten ziren eta luzaro egoten ziren berbetan.

6. Soroko eta basoko lanetan, elkarri laguntzen

- **Erref**: AMO-151/009
- **Iraupena**: 0:02:56. **Hasi**: 00:11:51. **Bukatu**: 00:14:47
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Garia ebakitzeko sasoian edo azpigarriak basotik ekartzerakoan elkarri laguntzen aritzen ziren. Kodainarekin aritzen ziren. Batzuetan haserretxoak ere sortzen ziren, baina ezer handirik ez.

7. Aita-amek baserrian bakarrik lan

- **Erref**: AMO-151/010
- **Iraupena**: 0:00:59. **Hasi**: 00:14:47. **Bukatu**: 00:15:46
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Bizkaiko lantegiak » Durangaldeko lantegiak

Laburpena:
Lehengusua pinua botatzen aritzen zen; aita-amek Bilbon harategia ipini zioten gero. Osabak zerrategian lan egiten zuen. Bere aita-amek, ostera, baserrian bakarrik lan egiten zuten.

8. Janari dena etxekoa

- **Erref**: AMO-151/011
- **Iraupena**: 0:01:31. **Hasi**: 00:15:46. **Bukatu**: 00:17:17
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Txahalak saltzen zituzten, pinudia botatzen zuten... lurretik bertatik jasotakoak etxerako ematen zuen eta. Janaria den-dena etxekoa zen. Lau edo bost behi, untxiak, oilaskoak eta oiloak izaten zituzten.

9. Zereginen banaketa etxean

- **Erref**: AMO-151/012
- **Iraupena**: 0:01:50. **Hasi**: 00:17:17. **Bukatu**: 00:19:07
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko zereginak

Laburpena:
Kortan edukitzen zituzten untxiak, oilaskoak eta oiloak, eta emakumeen zeregina izaten zen jaten eman eta hiltzea. Basoko lan handiak gizonek egiten zituzten baina emakumeak ere joaten ziren. Neguan josten ikastera joaten zen Zornotzara.

10. Elizako buldak: okela jateko eta elizari laguntzeko

- **Erref**: AMO-151/013
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:19:07. **Bukatu**: 00:20:56
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Erlijioa » Ohiturak eta bizimodua » Eliza giroko ospakizunak » Garizuma eta Errauts Eguna
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Elizako buldak erosi egin behar izaten zituzten. Bi motatakoak zeuden: barikuetan eta garizuman okela jateko baimena lortzeko zen bata, elizari laguntzeko bestea.

11. Jaietara nora joaten zen

- **Erref**: AMO-151/016
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:23:02. **Bukatu**: 00:25:04
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Jaiak eta domekak ilusio handiarekin hartzen zituzten. Karmen jaietan Zornotzara joaten ziren, Etxanora Andramarietan, Boroara, Erkolesera, Lemoara...

12. Epaltza auzoko jaiak

- **Erref**: AMO-151/017
- **Iraupena**: 0:01:05. **Hasi**: 00:25:04. **Bukatu**: 00:26:09
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Auzoko ospakizunak

Laburpena:
Meza eta erromeriaz gain, Epaltza auzoan ez zen bolatan egiten. Etxanoko udalak txistulariak bidaltzen zituen.Tabernatxoa jartzen zuten. Etxeetan aparteko janaria izaten zuten.

13. Amorebieta-Etxanoren anexioari garrantziarik ez

- **Erref**: AMO-151/018
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:26:09. **Bukatu**: 00:27:16
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Herri-lurrak eta lur pribatuak

Laburpena:
Amorebieta eta Etxano elkartu zirenean, ez zioten garrantzia handirik eman.

14. Frankismoan uztaren zati bat entregatu behar

- **Erref**: AMO-151/019
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:27:16. **Bukatu**: 00:30:16
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Lehenago elizari zen moduan, frankismoan udaletxera eraman behar izaten zuten etxeko uztaren zati bat. Alkatearekin bazeukaten harremana. Patxi Ormaetxe izan zen alkate Etxanon frankismoan.

15. Bonbardaketetarako babeslekuak

- **Erref**: AMO-152/002
- **Iraupena**: 0:01:52. **Hasi**: 00:00:20. **Bukatu**: 00:02:12
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerra hasi zenean, abereekin aitak eta auzo batek alde egin zuten. Bonbardaketetarako babeslekua zeukaten Epaltzan; hara joaten ziren hasieran baina gero Etxanosolo baserrian babesten ziren.

16. Don Felix abadea eta abadetxea

- **Erref**: AMO-152/005
- **Iraupena**: 0:03:20. **Hasi**: 00:03:57. **Bukatu**: 00:07:17
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizarekin lotutako pertsonak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:
Berrogei urte lehenago, Don Felix Gallastegi abadeak bidea egin zuen Epaltzarako. Berak ezkondu zituen. 1961 inguruan etorri eta hainbat urtean egon zen. Abadetxea saldu egin zuten. Zein zen azaltzen du.

17. Bizimodua Epaltzan

- **Erref**: AMO-152/009
- **Iraupena**: 0:01:25. **Hasi**: 00:09:55. **Bukatu**: 00:11:20
- **Multimedia**: audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Bideak

Laburpena:
Epaltzan asteburutarako taberna bat zegoen, gizonezkoentzat. Etxanora domeketan joaten ziren. Gerra aurrean bidea eginarazi zuen Jose Aresti alkateak Epaltzatik herriraino.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-10-27

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**

Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com